

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

III. Semen & lac partes corporis animatas non esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

Partium
sensus.

Alterum autem; inter hæc omnes partes maximam profus & vbiq; consensum esse: tum ad constituendum & conservandum totum, illiusque bonum, & incolumitatem procurandam: tum vt sibi vicissim præstent operas & mutuis quasi auxiliis stent. Omnes namque sibi vicissim compatiuntur, & vna alterius affectionem sentit: aut quod propinqua sint; aut quod per conceptacula & nervos inter se colligata. Oculorum musculi affectiones cerebri per sentiunt, cerebrum septo transverso atque ori ventriculi cæterisque omnibus nervosis membris consentit. In vnam etiam & eandem operationem omnes conspirant: maiores quidem, vt manus, pes, oculus, in operationem totius animalis: minores vero, ex quibus ea constant, in actiones illarum proprias; vt caro, os, nervus, in apprehensionem manus, & incessum pedis, partisque oculi in visionem totius organi. Quare cum in libro de medicis seu chirurgi officina dixisset Hippocrates bonam digitorum habitudinem esse, si magnus indici opponatur & magnus inter eos sit intervallum; causam Galenus exposuit in 1. de vsu partium lib. cap. 9. quoniam partes omnes consentire sibi oportet, suasque functiones vicissim inuare; ita vero consentiunt optime ad apprehensionem, quæ manus & digitorum est functio. Ac tandem quantitate quoque & qualitate sibi respondent. Quippe ventris corpulentia aut gracilitas, eadem ferè est, quæ faciei; crura brachii similia sunt, quibusque cubiti breues, iis femora item parua esse solent; & quibus pes breuis, manus exigua. Ex quibus omnibus præclara constat animalis corporis fabrica, opificisque sapientia admirabilis.

SEMEN, ET LAC PARTES

corporis animatas non esse.

CAP. III.

Vi vero certa ratione ac methodo de singulis partibus dicturus est, naturam in illarum procreatione sequi debet. Vt quemadmodum ea, siue ex elementis, siue ex humoribus, duo partium genera, homogeneas primum; deinde heterogeneas producit: ita is tractationem vniuersam ad hæc duo summa capita reuocet; primumque de similibus, tum de dissimilibus dicat. Vniuersè autem de similibus nil aliud occurrit, præter generalem illius notionem, qua illarum partem quamlibet intelligimus eandem cum toto naturam, & appellationem habere. Noster igitur labor in singularum explicatione futurus est. Ac primum earum numerum colligere oportet atque ob oculos nobis ponere; vt de quibus dicendum sit intelligatur.

Aristoteles sanè in 2. de partibus animalium lib. cap. 2. tria commemorauit earum genera. Vnum illarum ex quibus proximè coalescunt dissimilaria membra, vt caro, os, nervus. Alterum earum, quæ illis nutrimentum præbent, vt sanguis. Tertium excrementorum. Sed manifestum est, eum partis vocem ampliori acceptione vrsupasse; vt ea omnia comprehenderet, quæ in nostris scorponibus continentur. Alioqui si pars, vt antea

Partium
simplex ge-
nus.

A definitum est, ea sola propriè nominatur, quæ communi fruuntur vita; duo posteriora genera excludenda sunt. Sanguinè enim, spiritum, & humores cæteros, nec animatos esse, nec corporis partes; is qui hunc antecessit liber, planè demonstrauit. Multò minus sunt excrementa profus inutilia, fæces, vrina, sudor, sanies. De vtilibus, semine & lacte, ac de quibusdam, quæ ex materia excrementosa fiunt, vt pili, vngues, dentes, cornua; ac demum de medulla & adipe magis posset dubitari.

B Semen enim non defuerunt qui animatum dicerent. Sed ij videre potuissent quid ab Aristotele fuerit definitum in primo libro de animalium ortu cap. 18. & 19. & in 2. libro cap. 1. & 3. Quoniam in altero non partem, sed excrementum: in altero, vt in 2. quoque libro de anima text. 10. non animatum actum, sed potestate esse dixit: quatenus ex illo animatus factus fieri potest. Verissimum enim illud est, quod in 1. Phylcorum lib. positum est, mutationem omnem à priuatione ad habitum progredi: & in text. 76. si procreandum animal sit, ex non animali procreandum esse. Quare si ex semine animatum quidpiam gigni debet, necesse est illud anima priuatum sit. Anima item organi corporis actus est, vt in 2. lib. de anima demonstratur; non homogenei, nisi quatenus ex ipso heterogeneum & organicum corpus componitur. At semen homogeneum totum est, vt non solum idem philosophus tradidit, sed in 2. quoque lib. de semine confirmauit Galenus. Tantumque abest, vt ex illo corpus organicum componatur, vt ab eo proiciatur potius & scernatur. Neque vllum certum habet situm in corpore, sed propriis continetur vasis à toto corpore separatum, quemadmodum sanguis & spiritus, ex quibus non animatis nec partibus corporis tota seminis substantia constat. Scernitur autem & separatur ab animali absque vlla illius læsione: nec ideo mancum est aut vlla parte mutilatum, quod semen emisserit. Immo melius pertaxè habet, & magno perè leuatur, vt Aristoteles in primo de animalium ortu cap. 18. & libro 2. cap. 4. affirmavit. Neque pueri, spadones, decrepiti & femina, quibus deesse semen idem ipse philosophus prodidit in eodem cap. 18. & problemat. 16. & 34. sect. 17. vlla corporis parte carere existimantur.

D De lacte eadem profus argumenta proponi possunt. Quoniam nil aliud est, quam sanguinis quadam pars magis cocta, & vt est in 4. libro de animalium ortu cap. 16. excrementum quoddam eiusdem profus naturæ cum semine menstruoque sanguine: siquidem eandem oportet esse materiam, ex qua gignitur, moxque genitus alitur & educatur factus. Deinde non omnibus adest animalibus, sed solis feminis; iisque duntaxat, quæ fetum intra se gignunt. Nec omni ætate & tempore. Neque eum reliquo corpore coniunctum est: & facile atque sine læsione aut mutilatione separatur. Nimirum non tanquam corporis pars, sed velut infantium alimentum à natura prouisum.

Neque lac.